

Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

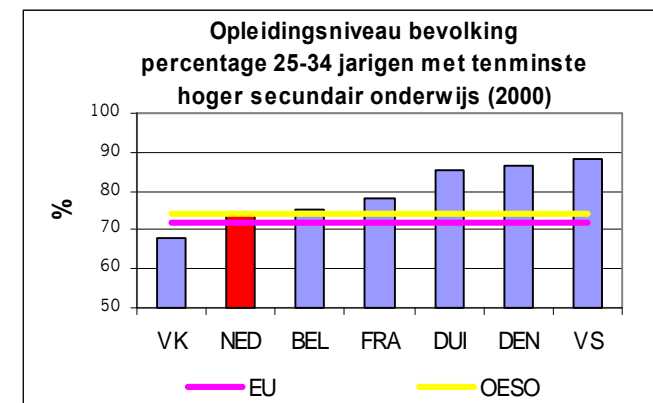
Opleidingsniveau van de bevolking

[1] Het percentage 25-34 jarigen met een opleiding op tenminste hoger secundair niveau (2000)

- Het opleidingsniveau van de Nederlandse (jonge) bevolking ligt iets boven het EU- en op het OESO-gemiddelde: 74% van de 25-34 jarigen in Nederland heeft tenminste hoger secundair onderwijs behaald tegen 72% in de EU en 74% in de OESO landen.
- In de meeste buurlanden ligt het opleidingsniveau van de jonge bevolking hoger: België 75%, Frankrijk 78%, Duitsland 85%, Denemarken 86%.

Opm.: De gegevens voor Nederland betreffen het jaar 2000, voor de overige landen is dit 2001.

Indicator A1; tabel A1.2; blz. 37

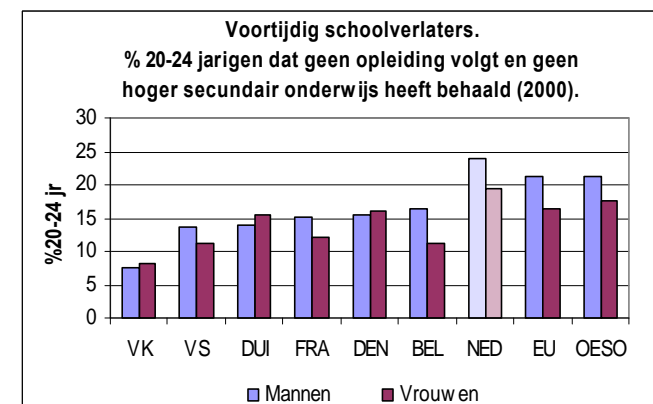

[2] Het percentage 20-24 jarigen dat geen opleiding volgt en geen hoger secundair onderwijs heeft behaald (voortijdig schoolverlaters) (2000)

- In Nederland heeft 24% van de mannen in de leeftijd van 20-24 jaar geen diploma in het hoger secundair onderwijs behaald en volgt tevens geen opleiding. In omringende landen varieert dit percentage van 8% in het Verenigd Koninkrijk tot 16% in België.
- In het gemiddelde OESO- en EU-land ligt dit aandeel op 21%.

Opm.: De gegevens voor Nederland betreffen het jaar 2000, voor de overige landen is dit 2001.

Indicator C6; tabel C6.1; blz. 268

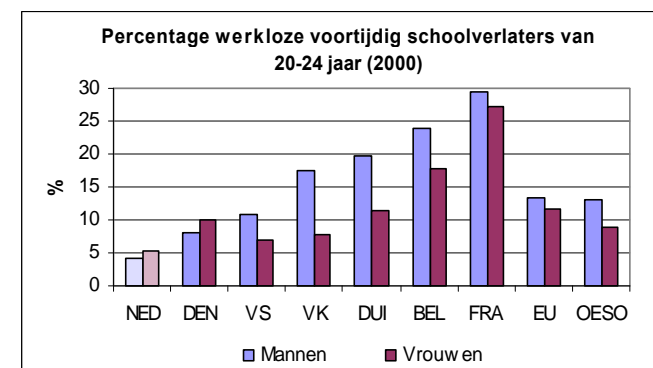

[3] Het percentage werkloze voortijdig schoolverlaters (2000)

- Het percentage voortijdig schoolverlaters dat werkloos is, is in Nederland zeer laag (4% mannen, 5% vrouwen) in vergelijking met omringende landen.
- Het gemiddelde percentage werkloze voortijdig schoolverlaters in de OESO bedraagt 13% voor mannen en 9% voor vrouwen.

Opm.: De gegevens voor Nederland betreffen het jaar 2000, voor de overige landen is dit 2001.

Indicator C6; tabel C6.1; blz. 268

Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

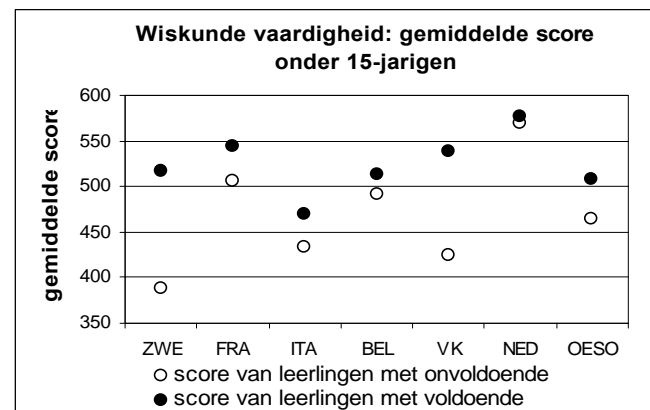
Opleidingsniveau van de bevolking

[4] Wiskunde vaardigheid 15-jarigen leerlingen met voldoende en onvoldoende (2000)

- De Nederlandse leraar is strenger bij het geven van een voldoende: Nederlandse 15-jarigen die op school *onvoldoende* halen voor Wiskunde, scoren in de PISA test 569 punten. Dit is hoger dan de gemiddelde PISA score van 15-jarigen uit de OESO landen met een *onvoldoende* op school (465 punten) of zelfs met een *voldoende* op school (508 punten).
- Het gedifferentieerde onderwijsstelsel in Nederland speelt hier ook een rol: leerlingen met een onvoldoende op het vwo hebben meer in hun mars dan leerlingen met een onvoldoende op een 'comprehensive' school in andere landen (bijv. Zweden).

Gegevens door OCW toegevoegd.

Bron: "Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (blz. 71, 82, en tabel 3.2 blz. 260)"

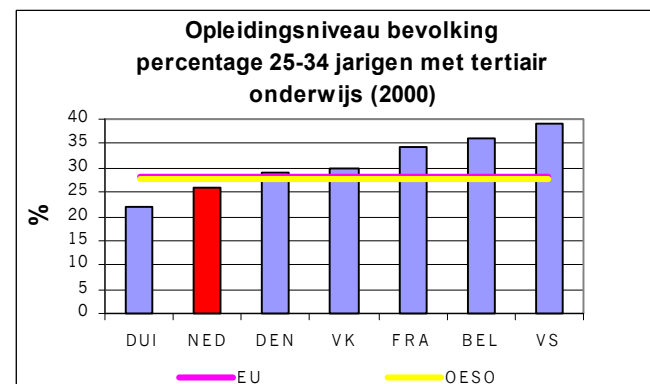

[5] Het percentage 25-34 jarigen met tenminste een opleiding in het hoger onderwijs (2000)

- In Nederland heeft 26% van de jong volwassenen in de leeftijd van 25-34 jaar een opleiding in het hoger onderwijs behaald.
- Dit ligt onder het Europees gemiddelde (28%) en onder het niveau van de omringende landen (behalve Duitsland: 22%).
- Het betreft hier een optelsom van behaalde opleidingen in het hoger onderwijs met verschillende oriëntatie en duur.

Opm.: De gegevens voor Nederland betreffen het jaar 2000, voor de overige landen is dit 2001.

Indicator A2; tabel A2.3; blz. 48

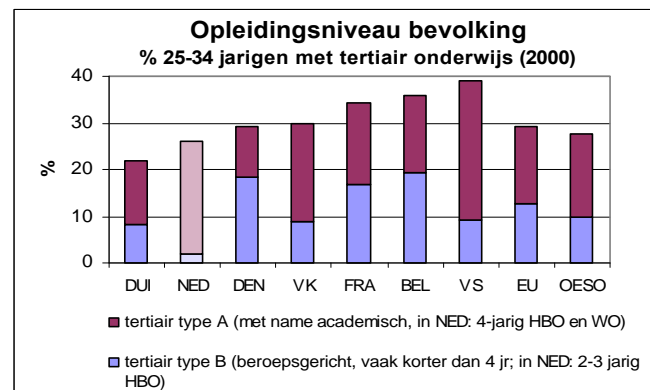

[6] Het percentage 25-34 jarigen met een opleiding in het hoger onderwijs, naar type (2000)

- Van de Nederlandse 25-34 jarigen heeft 24% een diploma in het vier (of meer) jarig HBO en WO. Dit is hoger dan het EU- en OESO-gemiddelde (respectievelijk 16% en 18%) en hoger dan in omringende landen (varieert tussen 11% en 21%).
- In de meeste buurlanden varieert het percentage 25-34 jarigen met diploma in het hoger onderwijs van type B (meer beroepsgericht, vaak korter dan 4 jaar) van 8% in Duitsland tot 19% in België. In Nederland ligt dit percentage aanzienlijk lager: 2% (kort-HBO). Het EU gemiddelde bedraagt 13%, het OESO gemiddelde 10%.

Opm.: De gegevens voor Nederland betreffen het jaar 2000, voor de overige landen is dit 2001.

Indicator A2; tabel A2.3; blz. 48

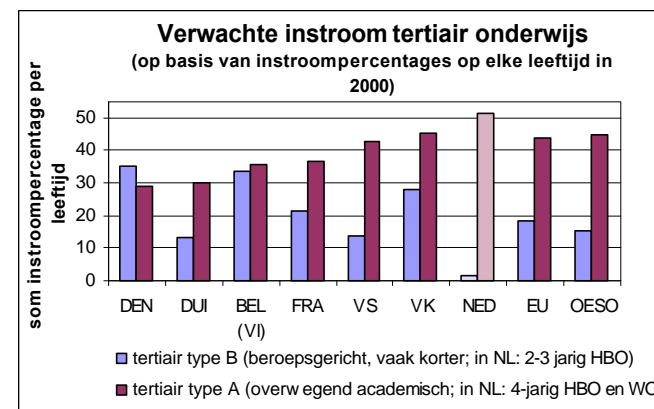
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Opleidingsniveau van de bevolking

[7] Verwachte instroom in het hoger onderwijs (2000)

- De verwachte instroom in het Nederlandse 4-6 jarige WO en HBO samen (van achttien jarigen in 2000, gedurende de rest van hun leven) bedraagt 51%. In omliggende landen varieert deze instroom in vergelijkbare opleidingen van 29% in Denemarken tot 46% in het Verenigd Koninkrijk. Het EU gemiddelde bedraagt 44%.
- De Nederlandse instroom in meer beroepsgerichte, vaak kortere opleidingen in het hoger onderwijs bedraagt 1%, terwijl deze in omliggende landen varieert van 13% in Duitsland tot 35% in Denemarken. Het EU gemiddelde bedraagt 18%.

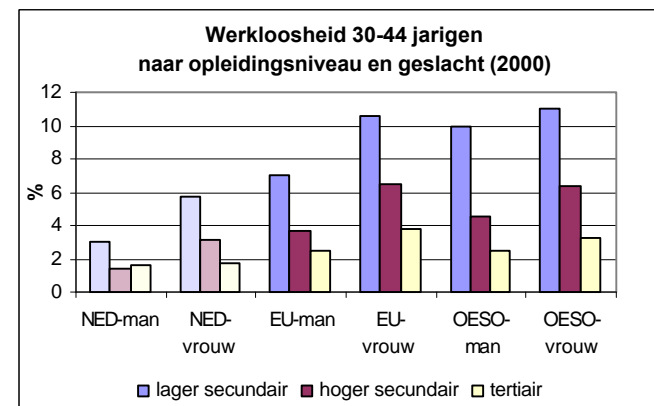
Indicator C2; tabel C2.1; blz. 231

[8] Werkloosheid naar opleidingsniveau en geslacht (2000)

- In alle OESO landen geldt dat de werkloosheid lager is naarmate het opleidingsniveau hoger is.
- De werkloosheid onder vrouwen is op elk opleidingsniveau hoger dan onder mannen, maar dit verschil wordt kleiner naarmate het opleidingsniveau hoger is.
- Het percentage werkloze mannen en vrouwen lag in 2000 voor alle opleidingsniveaus zowel onder het EU- als onder het OESO-gemiddelde.

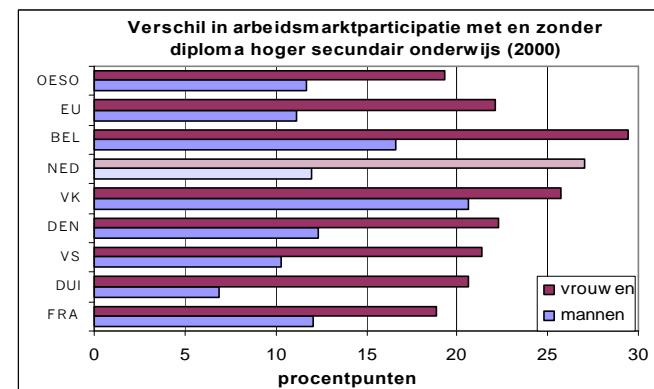
Indicator A11; tabel A11.2; blz. 118.

[9] Verschil in arbeidsmarktparticipatie van mensen met en zonder startkwalificatie, naar geslacht (2000)

- In alle OESO landen geldt dat volwassenen met startkwalificatie een grotere arbeidsmarktparticipatie hebben dan volwassenen zonder startkwalificatie. Het effect van een startkwalificatie is met name merkbaar bij vrouwen.
- In Nederland ligt de arbeidsmarktparticipatie van mannen met een startkwalificatie 12 procentpunten hoger dan van mannen zonder startkwalificatie; voor vrouwen is dit verschil 27 procentpunt.
- In de EU is dit verschil voor mannen 12 procentpunt, en voor vrouwen 22 procentpunt.

Indicator A11; tabel A11.1; blz. 117

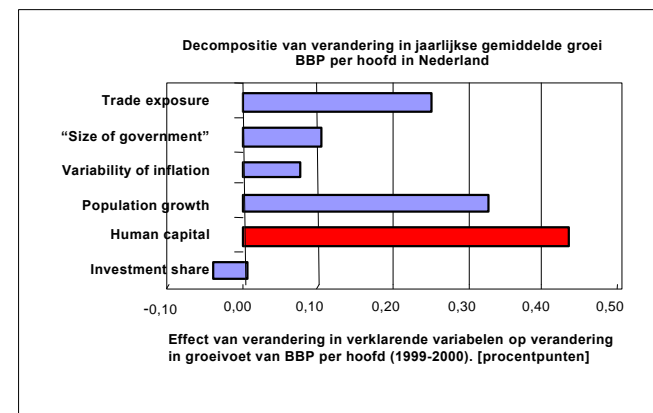
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Vaardigheden van leerlingen

[10] Investerings in menselijk kapitaal en economische groei

- In Nederland lag de economische groeivoet in de jaren '90 een procentpunt hoger dan in de jaren '80.
- Voor Nederland schat de OESO dat 40 procent van de toename van de economische groei in de jaren '90 (ten opzichte van de jaren '80) kan worden toegerekend aan de stijging van het opleidingsniveau van de bevolking.
- Andere, maar minder sterke, invloeden op de toename van de economische groei in Nederland waren de bevolkingsgroei (verantwoordelijk voor 30 procent van de toename) en de liberalisering van de internationale handel (20 procent).

Indicator A14; tabel A14.1; blz. 139

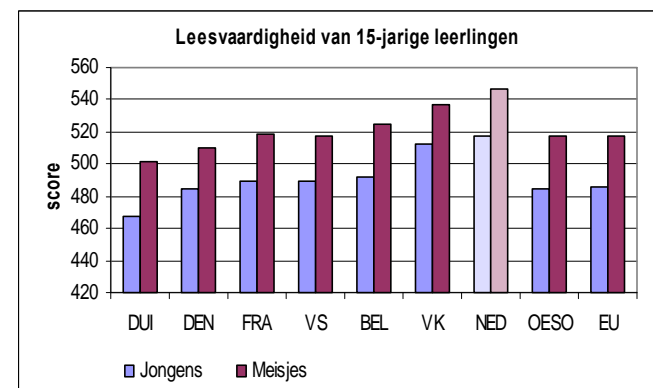

[11] Leesvaardigheden van 15-jarige leerlingen (2000)

- Nederlandse jongens en meisjes scoren het hoogst bij de PISA leesvaardigheidstest vergeleken bij omringende landen (respectievelijk 517 punten en 547 punten).
- In alle OESO landen lezen meisjes beter dan jongens. Gemiddeld scoren jongens in de OESO landen 485 punten en meisjes 517 punten.
- De Nederlandse *jongens* scoren in de PISA leesvaardigheidstest gelijk aan de *meisjes* in het gemiddelde EU- en OESO land. Beiden behalen een score van 517 punten.

Gegevens door OCW toegevoegd.

Bron: Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (pag. 34 en tabel 5.1a blz. 276)

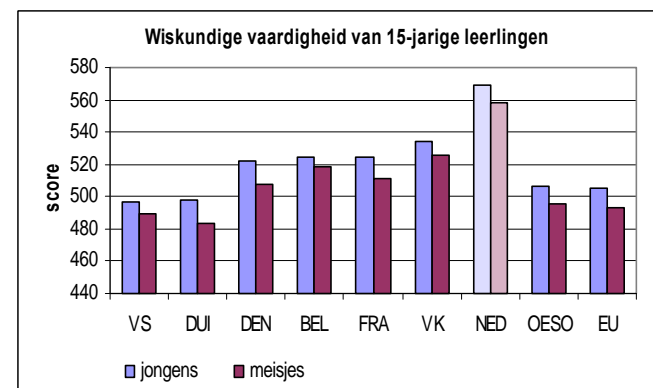

[12] Wiskunde vaardigheden van 15-jarige leerlingen (2000)

- Nederlandse jongens en meisjes scoren het hoogst bij de PISA test voor wiskundige vaardigheden vergeleken bij omringende landen (respectievelijk 569 punten en 558 punten).
- In alle OESO landen zijn jongens beter in wiskunde dan meisjes. Gemiddeld scoren jongens in de OESO landen 506 punten en meisjes 495 punten.
- De Nederlandse *meisjes* scoren in de PISA wiskunde test 558 punten hetgeen hoger is dan de score van de *jongens* in omringende landen, die varieert van 498 in Duitsland tot 534 in het Verenigd Koninkrijk.

Gegevens door OCW toegevoegd.

Bron: Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (blz. 71, 78 en tabel 5.1a blz. 276)

Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

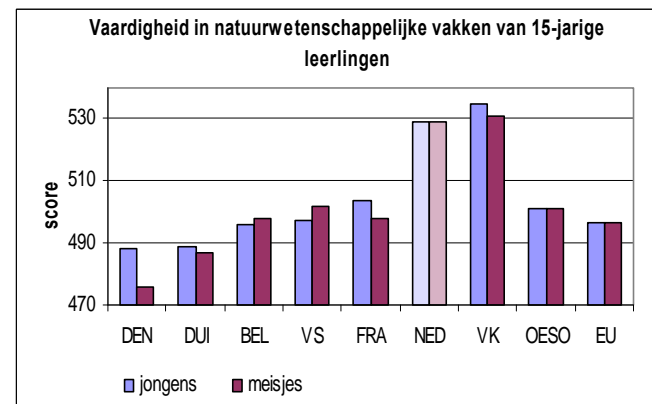
Vaardigheden van leerlingen

[13] Vaardigheden in natuurwetenschappelijke vakken van 15-jarige leerlingen (2000)

- In de natuurwetenschappelijke vakken staan de Nederlandse jongens en meisjes na Engeland op de tweede plaats met een (voor jongens en meisjes gelijke) score van 529 punten.
- Gemiddeld behaalden de jongens en meisjes in de OESO landen een score van 501 punten en in de EU landen een score van 496 punten.

Gegevens door OCW toegevoegd.

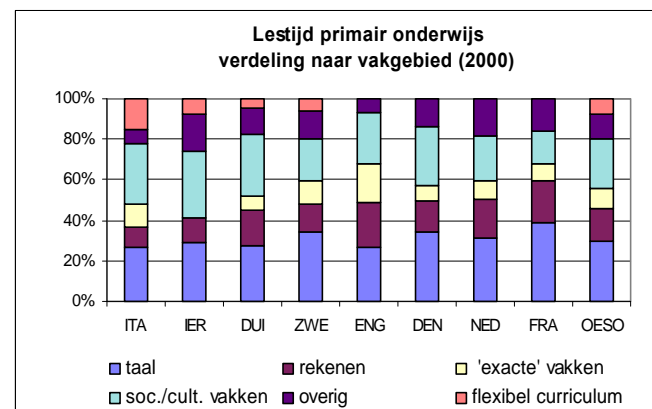
Bron: Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (pag. 83 en tabel 5.1a blz. 276).

[14] Verdeling lestijd naar vakgebied primair onderwijs (2000)

- In Nederland wordt 50% van de lestijd besteed aan taal en rekenen.
- Na Frankrijk (59%) is dit aandeel hoger dan in andere Europese landen, waar het varieert van 37% in Italië tot 49% in Denemarken en Engeland.
- Het OESO gemiddelde bedraagt 45%.

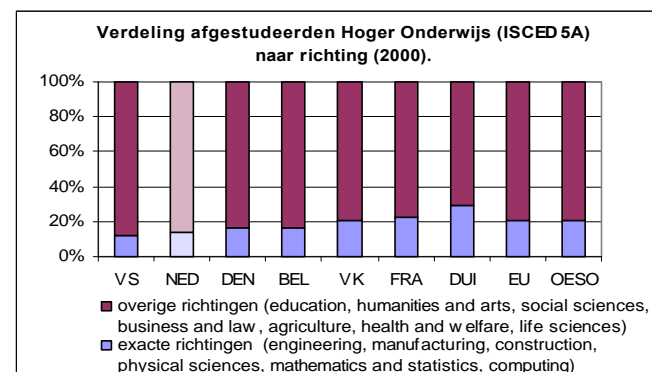
Indicator D1, tabel D1.2a, blz. 284

[15] Afgestudeerden hoger onderwijs naar afstudeerrichting (2000)

- In Nederland studeert 14% van alle afgestudeerden af in een exacte richting. In de EU en de OESO is dit aandeel gemiddeld 21%.

Indicator A4, tabel A4.1, blz. 61

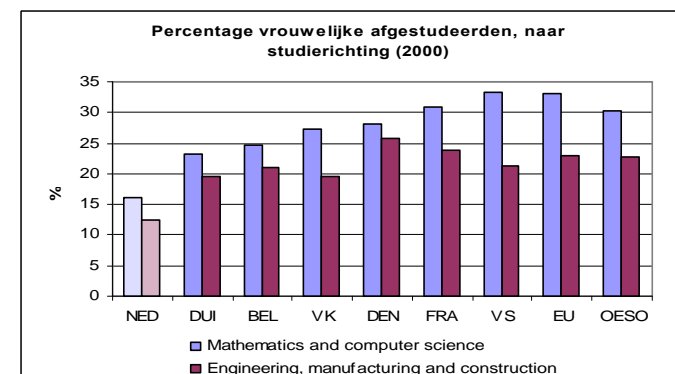
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Vaardigheden van leerlingen

[16] Percentage vrouwelijke afgestudeerden naar studierichting (2000)

- Van de Nederlandse afgestudeerden in een exacte richting (wiskunde en informatica) is 16% vrouw. In omringende landen ligt dit percentage hoger. Het EU-gemiddelde is 33%, het OESO gemiddelde is 30%.
- Het vrouwelijke aandeel in de Nederlandse afgestudeerden in een technische richting ligt nog lager: 13% tegen 23% in de EU en de OESO.

Indicator A4, tabel A4.2, blz. 62

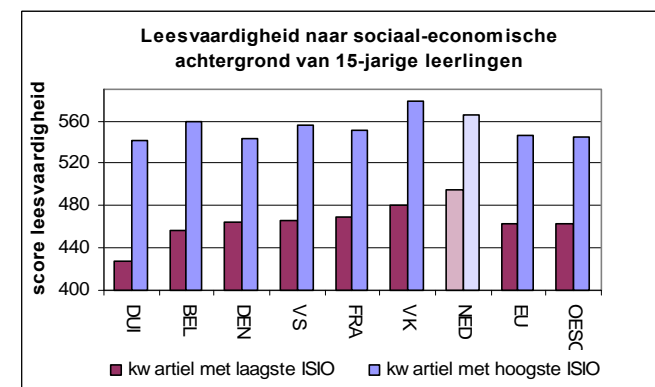

[17] Leesvaardigheid van 15-jarigen naar sociaal economische achtergrond (2000)

- Voor alle landen geldt dat de leesvaardigheid van leerlingen uit hogere sociaal-economische groepen gemiddeld hoger is dan die van leerlingen uit lagere groepen.
- Nederlandse leerlingen uit de laagste sociaal-economische groep presteren met een score van 495 punten gemiddeld beter dan de leerlingen uit de laagste groep in omringende landen. In omringende landen varieert de score van 427 punten in Duitsland tot 481 in het Verenigd Koninkrijk.

Opm: ISIO staat voor: International Socio-economic Index of Occupational status

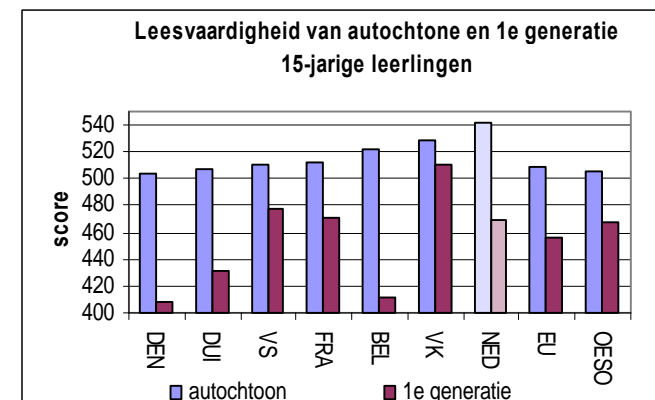
Bron: Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001 (blz. 184 en tabel 6.1a blz. 283)
Indicator A9, tabel A9.1, blz. 101

[18] Leesvaardigheid van autochtonen versus eerste generatie leerlingen (2000)

- Nederlandse 1^e generatie leerlingen behalen voor de PISA leesvaardigheidstoetsen globaal dezelfde score (470 punten) als gemiddeld in de OESO landen (467 punten) en behalen een beter resultaat dan gemiddeld in de EU landen (456 punten)
- Nederlandse autochtone leerlingen scoren ruim boven (542) het gemiddelde in de EU (509) en OESO (506).
Autochtoon: de leerling zelf en tenminste 1 ouder zijn in Nederland geboren.
1e generatie: de leerling zelf is in Nederland geboren, beide ouders zijn in het buitenland geboren.

Bron: Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (blz. 152 en tabel 6.10 blz. 293)
Indicator A10, tabel A10.1, blz. 108

Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Organisatie van het onderwijs

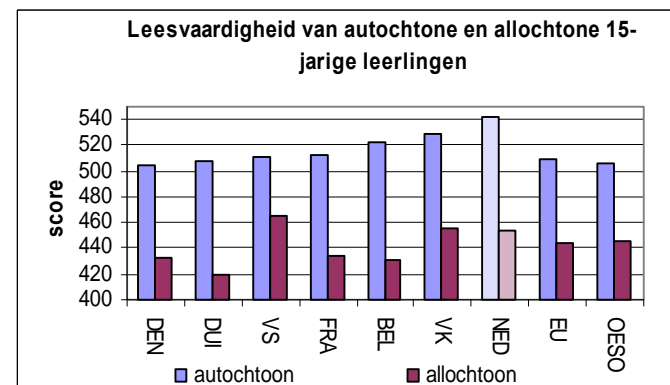
[19] Leesvaardigheid van autochtone versus allochtone leerlingen (2000)

- Nederlandse *allochtone* leerlingen behalen met een score van 453 punten voor de PISA leesvaardigheidstoets een iets beter resultaat dan gemiddeld in de OESO- en EU landen (respectievelijk 446 en 444 punten).

Autochtoon: de leerling zelf en tenminste 1 ouder zijn in Nederland geboren.

Allochtoon: de leerling zelf en zijn beide ouders zijn in het buitenland geboren.

Bron: *Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (blz. 152 en tabel 6.10 blz. 293)*
Indicator A10, tabel A10.1, blz. 108

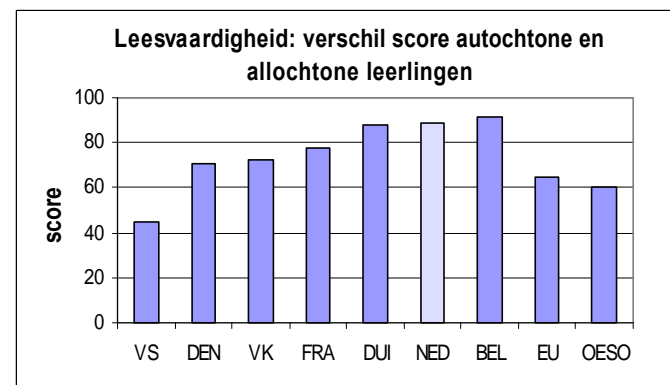
[20] Leesvaardigheid van autochtone versus allochtone leerlingen (2000)

- Het verschil in leesvaardigheid tussen autochtone en allochtone leerlingen in Nederland is groter dan gemiddeld in de OESO en de EU.

Autochtoon: de leerling zelf en tenminste 1 ouder zijn in Nederland geboren.

Allochtoon: de leerling zelf en zijn beide ouders zijn in het buitenland geboren.

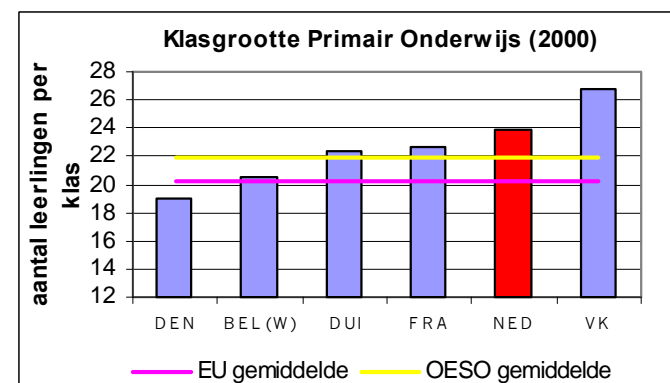
Bron: *Knowledge and skills for life. First results from PISA 2000, OECD, 2001, (blz. 152 en tabel 6.10 blz. 293)*
Indicator A10, tabel A10.1, blz. 108

[21] Klasgrootte primair onderwijs (2000)

- De klassen in het Nederlandse primair onderwijs zijn met gemiddeld 23,9 leerlingen groter dan in omringende landen (met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk).
- De klassen in het Nederlands primair onderwijs zijn tevens groter dan gemiddeld in de EU (20,2) en de OESO (21,9).

Indicator D2, tabel D2.1, blz. 292

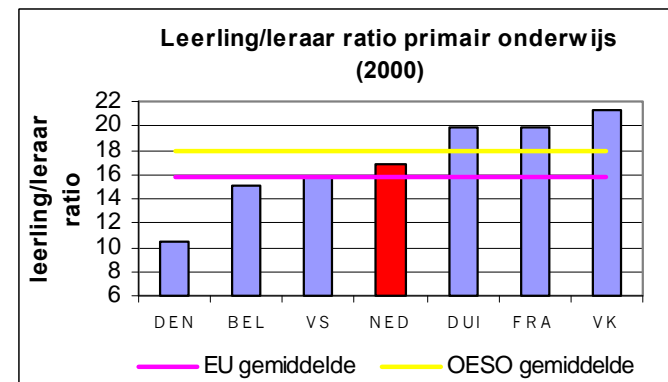
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Organisatie van het onderwijs

[22] Leerling-leraar ratio primair onderwijs (2000)

- De leerling-leraar ratio in het Nederlandse primair onderwijs is met gemiddeld 16,8 leerlingen per leraar groter dan het EU gemiddelde van 15,8 maar kleiner dan het OESO gemiddelde van 17,7.
- In de omringende landen varieert de leerling-leraar ratio in het primair onderwijs van 10,4 in Denemarken tot 19,8 in Duitsland en Frankrijk, en 21,2 in het Verenigd Koninkrijk.

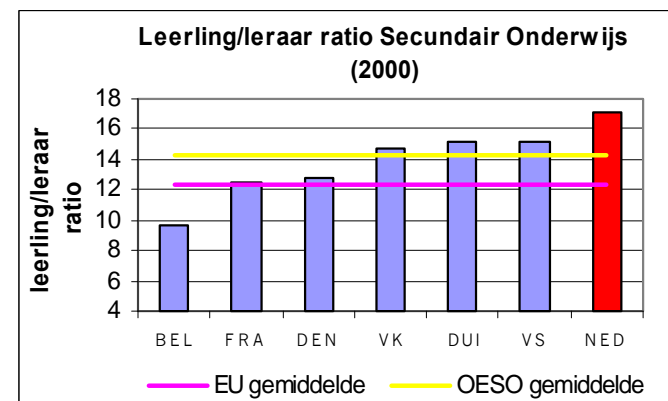
Indicator D2, tabel D2.2, blz. 293

[23] Leerling-leraar ratio secundair onderwijs (2000)

- De leerling-leraar ratio in het Nederlandse secundair onderwijs is met gemiddeld 17,1 leerlingen per leraar hoger dan zowel het EU gemiddelde van 12,4 als het OESO gemiddelde van 14,3.
- In de omringende landen varieert de leerling-leraar ratio in het secundair onderwijs van 9,7 in België tot 15,2 in Duitsland.

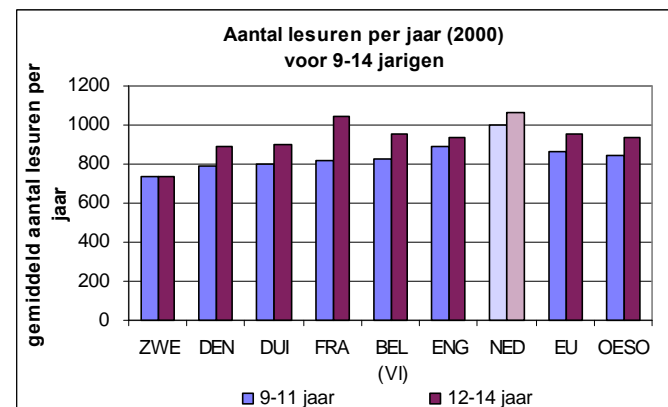
Indicator D2, tabel D2.2, blz. 293

[24] Aantal lesuren per jaar voor 9-14 jarigen (2000)

- In het Nederlandse basisonderwijs krijgen leerlingen van 9-11 jaar de meeste uren les per jaar (1000) t.o.v. omringende landen. Het gemiddelde in de EU landen bedraagt 862 uur en in de OESO landen 841 uur per jaar.
- Nederlandse 12-14 jarigen krijgen 1067 lesuren per jaar. Ook dit is meer dan in de omringende landen en meer dan gemiddeld in de EU landen (952 uur) en in de OESO landen (936 uur).

Indicator D1, Tabel D1.1, blz. 283

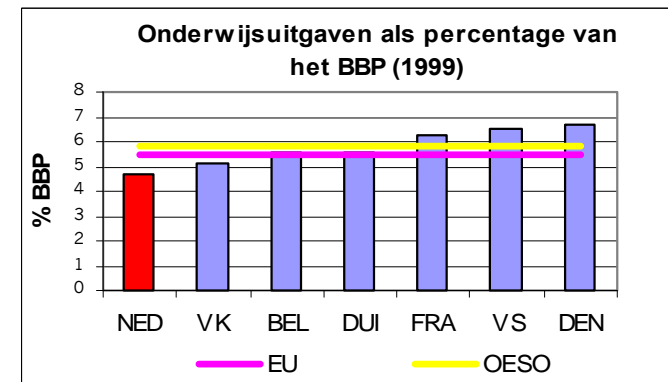
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Uitgaven voor onderwijs

[25] Onderwijsuitgaven als percentage van het BBP (1999)

- De Nederlandse onderwijsuitgaven bedragen 4,7% van het BBP tegen 5,5% gemiddeld in de EU en 5,8% gemiddeld in de OESO.
- De Nederlandse onderwijsuitgaven als percentage van het BBP zijn de laagste t.o.v. de omringende landen, waar het varieert van 5,2% in het Verenigd Koninkrijk, tot 6,7% van het BBP in Denemarken.

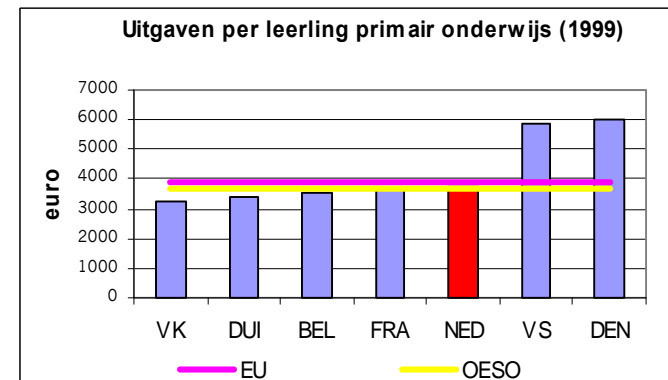
Indicator B2, Tabel B2.1a, blz. 170

[26] Uitgaven per leerling primair onderwijs (1999)

- De Nederlandse onderwijsuitgaven per leerling (€ 3720) liggen iets boven het niveau van de omringende landen, waar het varieert van € 3240 in het Verenigd Koninkrijk tot € 3700 in Frankrijk. De gemiddelde uitgaven in de OESO landen bedraagt € 3710.
- Alleen Denemarken ligt met € 6010 per leerling in het primair onderwijs ver boven de Nederlandse onderwijsuitgaven per leerling.

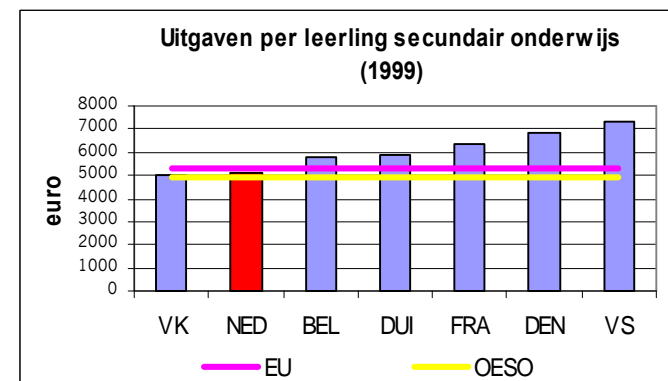
Indicator B1, Tabel B1.1, blz. 158

[27] Uitgaven per leerling secundair onderwijs (1999)

- Op het Verenigd Koninkrijk na heeft Nederland de laagste uitgaven per leerling in het secundair onderwijs (€ 5070) t.o.v. omringende landen. In omringende landen variëren de uitgaven van € 5760 in België tot € 6820 in Denemarken.
- In het gemiddelde OESO- en EU-land bedragen de uitgaven per student respectievelijk € 4890 en € 5320.

Indicator B1, Tabel B1.1, blz. 158

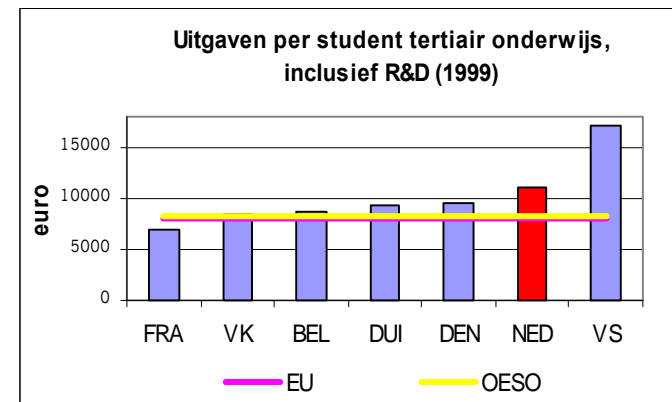
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Uitgaven voor onderwijs

[28] Uitgaven per student tertiair onderwijs, inclusief R&D (1999)

- In het tertiair onderwijs zijn de Nederlandse uitgaven per student (€ 10980) de hoogste van de omringende landen, waar zij variëren van € 7030 in Frankrijk tot € 9530 in Denemarken.
- In het gemiddelde OESO- en EU-land bedragen de uitgaven per student respectievelijk € 8230 en € 8100.

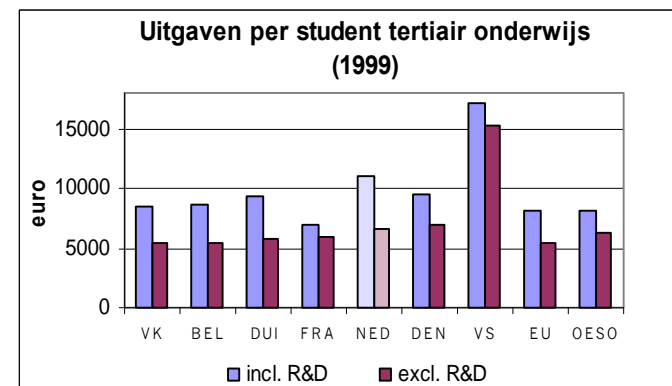
Indicator B1, Tabel B1.1, blz. 158

[29] Uitgaven per student tertiair onderwijs, inclusief en exclusief R&D (1999)

- In het tertiair onderwijs bedragen de Nederlandse uitgaven per student exclusief uitgaven voor R&D € 6670. Dit is hoger dan gemiddeld in de EU en de OESO landen, en hoger dan in de meeste omringende landen.
- In omringende landen variëren de uitgaven van € 5470 in het Verenigd Koninkrijk, tot € 6930 in Denemarken.
- Gemiddeld in de EU- en de OESO landen bedragen de uitgaven respectievelijk € 5450 en € 6210.

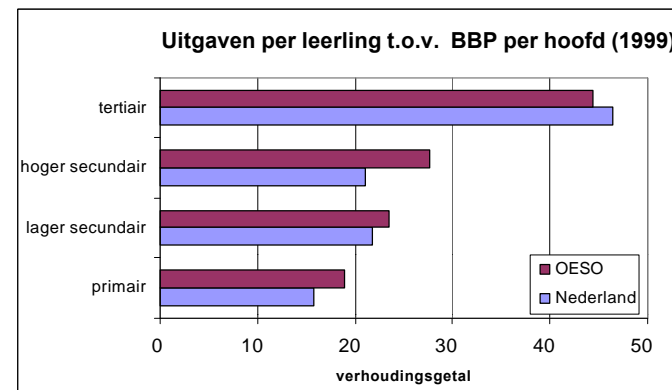
Indicator B6, Tabel B6.2, blz. 208

[30] Uitgaven per leerling t.o.v. BBP per hoofd (1999)

- In het primair en secundair onderwijs, en met name in het hoger secundair onderwijs blijven de Nederlandse onderwijsuitgaven per leerling, uitgedrukt in percentage BBP per hoofd, achter op de gemiddelde uitgaven in de OESO landen (als % BBP per hoofd).
- In het tertiair onderwijs zijn de uitgaven per student, als percentage BBP per hoofd, hoger dan gemiddeld in de OESO landen.

Indicator B1, Tabel B1.2, blz. 159

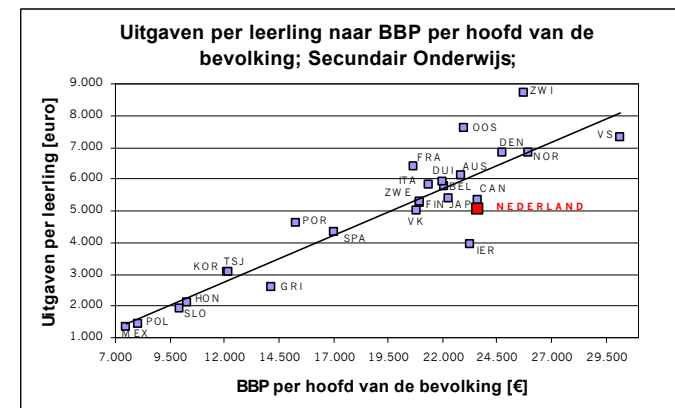
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Uitgaven voor onderwijs

[31] Uitgaven per leerling in het secundair onderwijs naar BBP per hoofd (1999)

- In de OESO landen zien we dat een hogere welvaart leidt tot hogere onderwijsuitgaven per leerling.
- De Nederlandse uitgaven per leerling in het secundair onderwijs blijven achter ten opzichte van landen met een vergelijkbaar welvaartsniveau (BBP per hoofd).

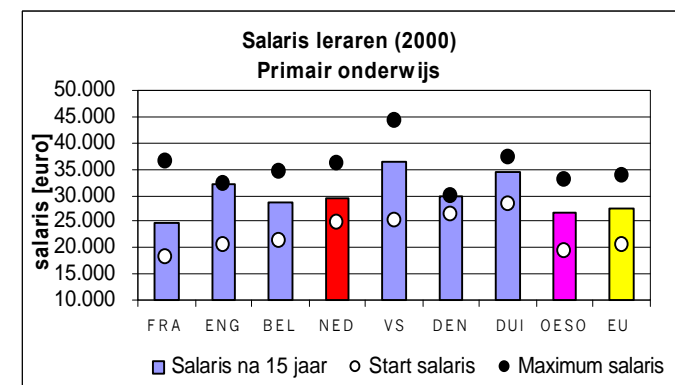
Indicator B1, tabel B1.1, blz. 158 en Annex 2 EAG2002, blz. 358

[32] Salaris leraren primair onderwijs (2000)

- Het Nederlandse startsalaris van leraren in het primair onderwijs bedraagt € 24830. In omringende landen varieert het startsalaris van € 18300 in Frankrijk, tot € 28280 in Duitsland.
- Na 15 arbeidsjaren bereiken Nederlandse docenten een salaris van € 29610. In omringende landen varieert dit van € 24610 in Frankrijk tot € 34340 in Duitsland.
- Nederlandse startsalaries, de salarissen na 15 arbeidsjaren en het maximumsalaris in het primair onderwijs liggen zowel boven het EU- als boven het OESO-gemiddelde.

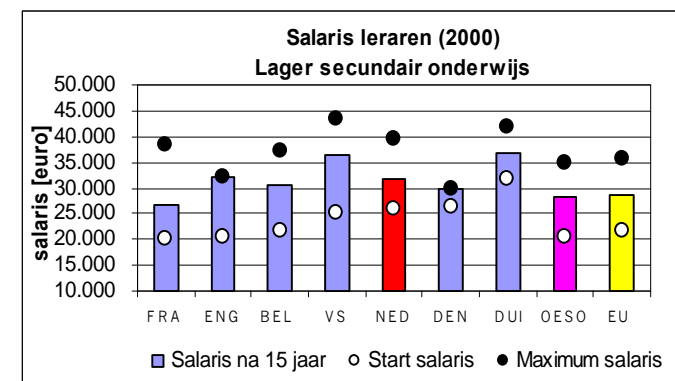
Indicator D6, tabel D6.1, blz. 339

[33] Salaris leraren lager secundair onderwijs (2000)

- Het Nederlandse startsalaris van leraren in het lager secundair onderwijs bedraagt € 25770. In omringende landen varieert het startsalaris van € 20250 in Frankrijk, tot € 31610 in Duitsland.
- Na 15 arbeidsjaren wordt in Nederland een salaris bereikt van € 31690. In omringende landen varieert dit van € 26570 in Frankrijk tot € 36740 in Duitsland.
- Nederlandse startsalaries, de salarissen na 15 arbeidsjaren en het maximumsalaris in het lager secundair onderwijs liggen zowel boven het EU- als boven het OESO-gemiddelde.

Indicator D6, tabel D6.1, blz. 339

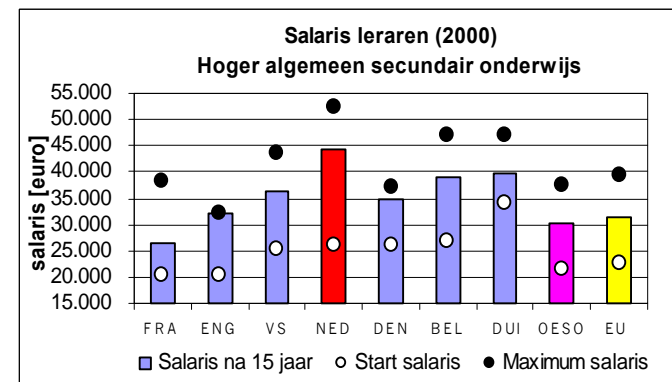
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Uitgaven voor onderwijs

[34] Salaris leraren hoger algemeen secundair onderwijs (2000)

- Het Nederlandse startsalaris van leraren in het hoger secundair onderwijs bedraagt € 26010. In omringende landen varieert het startsalaris van € 20250 in Frankrijk, tot € 33870 in Duitsland.
- Na 15 arbeidsjaren wordt in Nederland een salaris bereikt van € 44240. In omringende landen varieert dit van € 26570 in Frankrijk tot € 39750 in Duitsland.
- Nederlandse startsalariissen, het salaris na 15 arbeidsjaren en het maximumsalaris in het hoger secundair onderwijs liggen boven het EU- en boven het OESO-gemiddelde.

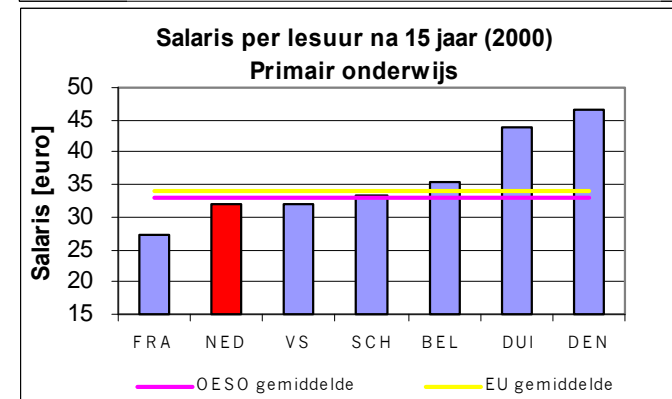
Indicator D6, tabel D6.1, blz. 339

[35] Salaris per lesuur na 15 jaar in het primair onderwijs (2000)

- Het Nederlandse salaris per lesuur bedraagt na 15 arbeidsjaren in het Primair Onderwijs € 32. Dit ligt onder het EU gemiddelde van € 34 en ook onder het OESO gemiddelde van € 33.
- Alleen in Frankrijk is het salaris per lesuur in het primair onderwijs lager dan in Nederland (€ 27).

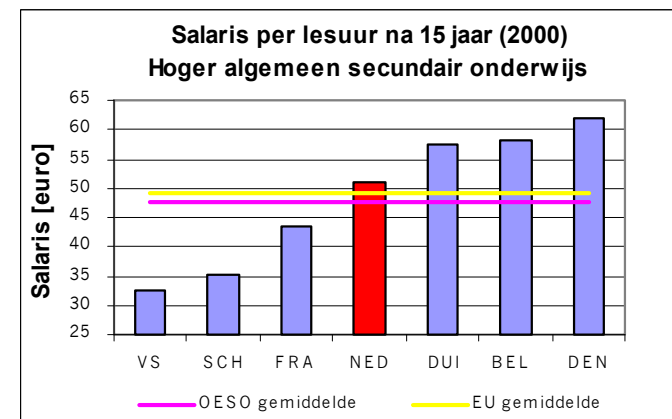
Indicator D6, tabel D6.1, blz. 340

[36] Salaris per lesuur na 15 jaar in het hoger algemeen secundair onderwijs (2000)

- Het Nederlandse salaris per lesuur bedraagt na 15 arbeidsjaren in het hoger algemeen secundair onderwijs € 51. Dit ligt boven het EU gemiddelde van € 49 en ook boven het OESO gemiddelde van € 48.
- In de omringende landen Duitsland, België en Denemarken ligt het salaris per lesuur in het hoger secundair onderwijs hoger dan in Nederland. In Schotland en Frankrijk ligt het lager.

Indicator D6, tabel D6.1, blz. 340

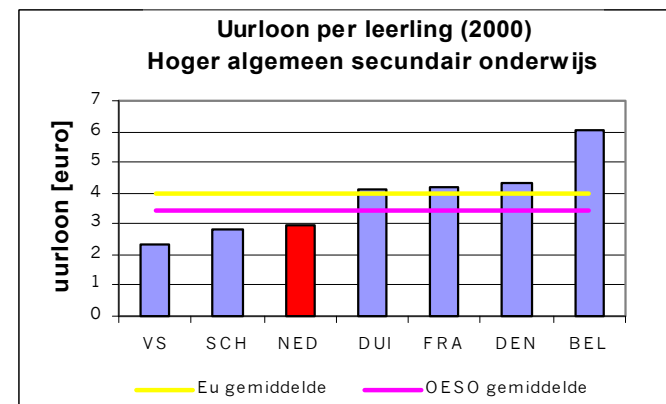
Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

Uitgaven voor onderwijs

[37] 'Uurloon per leerling' in het hoger algemeen secundair onderwijs (2000)

- Het Nederlandse uurloon per leerling (de 'beloning per arbeidsinspanning') in het hoger secundair onderwijs (€ 3) blijft achter bij het niveau in de meeste omringende landen en bij het OESO- en EU gemiddelde (respectievelijk € 3,50 en € 4).

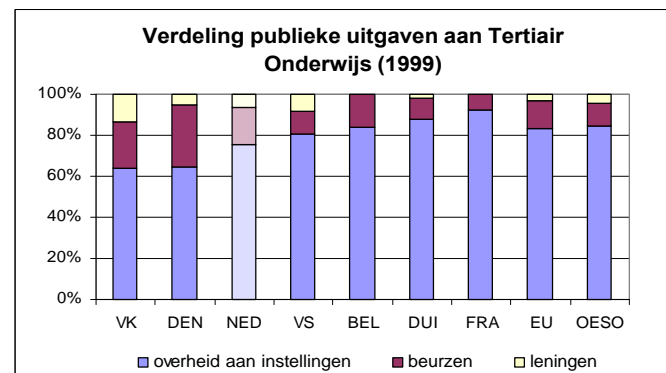
Indicator geconstrueerd door OCW door combinatie van het salaris per lesuur en de leerling-leraar ratio (indicator D6, Tabel D6.1, blz. 340 en indicator D2, Tabel D2.2, blz. 293).

[38] Verdeling publieke uitgaven aan tertiair onderwijs (1999)

- De Nederlandse publieke uitgaven aan het hoger onderwijs bestaan voor 76 procent uit directe uitgaven aan instellingen en voor 24 procent uit beurzen en studieleningen.
- In de EU zijn deze aandelen gemiddeld respectievelijk 83 procent en 17 procent.

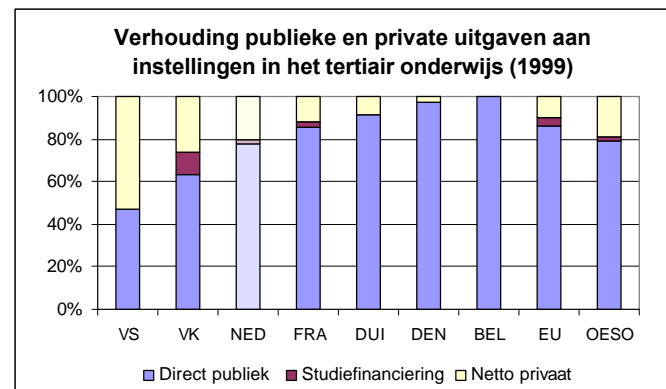
Indicator B5, Tabel B5.2, blz. 199

[39] Verhouding publieke en private uitgaven aan instellingen in het tertiair onderwijs (1999)

- De uitgaven aan instellingen in het Nederlandse hoger onderwijs komen voor 78% van de publieke sector en voor 22% van de private sector. Op het Verenigd Koninkrijk na ligt het private aandeel hoger dan in omringende landen.
- In de EU is het private aandeel 12%, in de OESO bijna 20%.

Indicator B4, Tabel B4.2, blz. 190

Education at a Glance 2002: Belangrijkste beelden

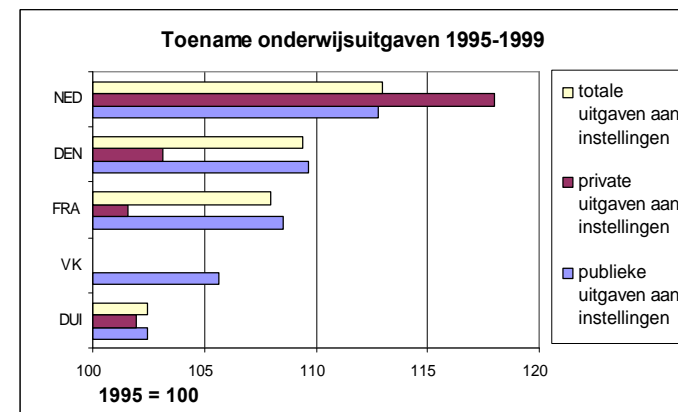
Uitgaven voor onderwijs

[40] Toename onderwijsuitgaven 1995-1999:

- Tussen 1995 en 1999 stegen de publieke uitgaven aan onderwijsinstellingen in Nederland met 13 procent. In omringende landen varieerde de toename van de publieke uitgaven van 2 procent in Duitsland tot 10 procent in Denemarken
- De Nederlandse private uitgaven aan instellingen namen toe met 18 procent. De toename van de private uitgaven in omringende landen varieerde van 2 procent in Duitsland en Frankrijk tot 3 procent in Denemarken.

Indicator B2, Tabel B2.2, blz. 173

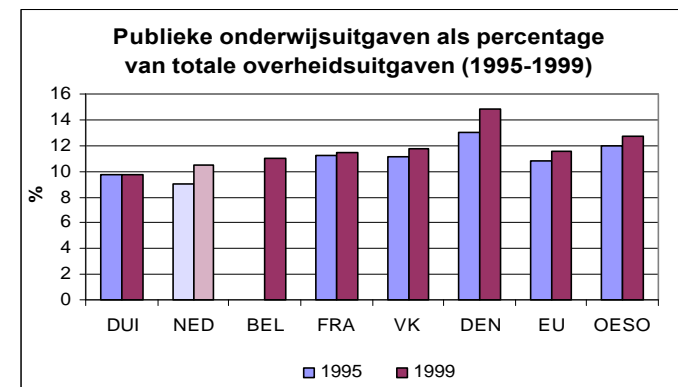
Gecorrigeerd door OCW, zie Annex 4 bij samenvatting en Annex 3 bij EAG2002 (www.oecd.org/els/education/eag2002)

[41] Publieke onderwijsuitgaven als percentage van totale overheidsuitgaven.

- De totale publieke uitgaven stegen, als percentage van de totale overheidsuitgaven, tussen 1995 en 1999 van 9,1 procent tot 10,4 procent.
- Het Nederlandse aandeel bleef, ondanks de stijging, in 1999 onder het EU-gemiddelde (11,5 procent) en onder het OESO-gemiddelde (12,7 procent).

Indicator B3, Tabel B3.1, blz. 178

[42] Publieke onderwijsuitgaven als percentage van het BBP.

- Als percentage van het BBP daalden de totale publieke onderwijsuitgaven in de periode 1995-1999 van 5 procent naar 4,8 procent.
- Dit ligt onder het gemiddelde voor de EU- (5,5% BBP) en de OESO-landen (5,2% BBP) in 1999.

Indicator B3, Tabel B3.1, blz. 178

